

JPK Education AB
exp@botfri.se

2024-02-20

1 (18)

Dnr- SI 2023:9018

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Botkyrka
Friskola F-9 i Botkyrka kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Botkyrka Friskola F-9 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen samt av skollagens bestämmelser om huvudmannens styrning och stöd.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från regelbunden kvalitetsgranskning till planerad kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden samt huvudmannens styrning och stöd inom det femte området. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Botkyrka Friskola F-9 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ta fram tydliga utvecklingsmål som är uppföljningsbara.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **2024-11-29** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2023:9018) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Botkyrka Friskola F-9 leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga

Granskningen visar att rektorn tydliggör skolans arbets- och förhållningssätt samt följer upp att de tillämpas av lärarna. Rektorn tydliggör detta genom att i början av varje termin gå igenom ett dokument kring förväntningar på personal, vilket lärare samt rektorn i intervju menar byggt upp ett gemensamt arbetssätt som genomsyrar verksamheten, den inkluderar bland annat en gemensam lektionsstruktur som är känd och tillämpas av alla lärare. Det som förväntas av lärarna repeteras ofta såväl formellt vid möten som informellt. Rektorn följer upp att arbets- och förhållningssätt tillämpas bland annat genom att vara närvarande på skolan, göra lektionsbesök och vid medarbetarsamtal.

Vidare framgår att rektorn skapar förutsättningar för lärare att samverka. Lärare samverkar genom att de är organiserade i arbetslag som träffas två gånger i veckan för kortare information. Lärarna har också en längre konferens per vecka som följer en struktur som rektorn satt för läsåret kopplat till åtgärder för utveckling. Samverkan mellan lärare och elevhälsans professioner sker såväl spontant i lärarrummet som vid veckovisa konferenser och elevkonferenser.

Det finns vidare ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Det framgår av granskningen att skolan under flera år har haft ett kollegialt lärande kring preventiva inkluderande lösningar som gett avtryck i undervisningen genom såväl förtydligande kring förväntningar på eleverna som gemensamt förhållningssätt avseende hur lärare bemöter elever. Vidare genomförs det kollegiala arbetet med att utveckla undervisningen i ämneslag och utifrån lärares individuellt valda utvecklingsmål som vidare delges kollegor.

Rektorn ger nya och behöriga lärare en planerad och noga övervägd introduktion. Nyanställda och obehöriga lärare får introduktion i arbetet av huvudman, rektorn, arbetslagsledare och lärarkollegor. Av intervjuer med lärare framkommer att rektorn introducerar nya lärare på skolan genom att gå igenom förväntningar och organisation. Rektorn följer även frekvent upp hur arbetet förlöper med nya lärare under de första veckorna. Vidare framgår att arbetslagsledare introducerar i praktiska frågor samt att arbets- och ämneslag är stöd för nya lärare i planering och uppföljning av undervisning. Vid några tillfällen har ny lärare även kunnat gå parallellt med föregående lärare som introduktion.

Rektorn leder ett jämställdhetsarbete men uppföljning utifrån kön saknas delvis

Granskningen visar att rektorn leder ett strategiskt jämställdhetsarbete men att variabeln kön endast delvis följs upp. Av granskningen framgår att skolans omfattande arbete med preventiva inkluderande lösningar även innefattar ett jämställdhetsarbete och att jämställdhetsarbetet till stor del handlar om bemötande i vardagen. Därtill framgår att rektorn har en tydlig strategi för hur skolan kan bidra med normkritisk förhållningsätt vilket även inkluderar hedersrelaterat våld och förtyck. Arbete sker genom en medvetenhet om hur personal gestaltar könsnormer och hur skolan organiserar undervisning och annat så som lägerskola. I det jämställdhetsarbete som bedrivs sätts elevers vardagsupplevelser in i en socio-kulturell kontext där skolan aktivt bidrar till att vidga elevernas perspektiv i fråga om könsstereotypa normer. Skolan har i samtal med elever exempelvis uppmärksammat att elever i vissa fall har olika förutsättningar utifrån kön med sig hemifrån och det förekommer att skolan för dialog med hemmen för att exempelvis flickor ska få följa med på lägerskola. Av intervju med rektorn och lärare framkommer att jämställdhetsuppdraget lyftes av rektorn i samband med införandet av ny läroplan 2022 och att lärarna har ett jämställdhetsperspektiv med i diskussioner som exempelvis val av undervisningsmaterial. I elevintervjuer framkommer att lärare i undervisningen lyfter in frågeställningar kopplade till jämställdhet inom exempelvis historia och samhällskunskap. Av huvudmannen inlämnad dokumentation framkommer att rektorn och lärarna har återkommande diskussion för att skapa likvärdiga förutsättningar för eleverna på skolan, oavsett kön.

Granskningen visar dock att rektorn enbart delvis följer upp resultat utifrån könstillhörighet. Av intervjuer framgår att rektorn till viss del följer upp resultat utifrån kön men exempelvis resultat från trivselenkät redovisas som helhet per elevgrupp. Vidare framgår av underlag för ämnesgruppernas analys att rektorn inte efterfrågar analys av hur elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Emellertid framgår att elevrådet tillsammans med lärare har påbörjat ett analysarbete kring elevers svar i Skolinspektionens skolenkät för våren 2023. Svaren indikerade att pojkarna är mer nöjda med skolan än flickor, samtidigt som flickornas måluppfyllelse och betyg är högre än pojkarnas.

Rektorn följer upp och analyserar resultat men utvecklingsområdena är övergripande

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat och att värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Av dokumentation och av intervjuer framkommer att kunskapsresultat samlas in och följs upp över tid. Vidare

säkerställer rektorn att värdegrundsarbetet integreras i undervisningen bland annat genom att alla personal är involverad i skolans arbete med preventiva inkluderande lösningar för trygghet och studiero. Rektorn följer upp värdegrundsarbetet bland annat genom att själv närvara i verksamheten, via elevråd, lektionsobservationer, enkätresultat och uppföljning av anmälningar om kränkande behandling.

Granskningen visar vidare att resultat analyseras, åtgärder sätts in i verksamheten och att utvecklingsområden tas fram. Av granskningen framkommer att resultat analyseras i såväl ledningsgrupp, med arbetslagsledare och inom lärarkollegiet. Av intervju med representanter från elevhälsan framkommer att elevhälsan även följer resultat och deltar i analyser med arbetslagen utifrån återkommande kartläggningar av elevernas kunskaper. Vidare ser rektorn, tillsammans med ledningsgrupp och arbetslagsledare, över resursfördelning och rektorn lägger schema för verksamheten. Rektorn justerar resursfördelningen under läsåret bland annat utifrån samtal med skolans elevhälsoteam utifrån deras kartläggning av behov.

Det framkommer dock av granskningen att utvecklingsområdena är omfångsrika och kopplingen till verksamhetens gemensamma behov är otydlig. Utifrån analysen har rektorn beslutat om tre övergripande utvecklingsområden. Rektorn har också initierat ytterligare en utvecklingsåtgärd där lärarna har individuella utvecklingsmål för att utveckla undervisningen som ett led i att förbättra delaktigheten hos personalen i en ökad måluppfyllelse. Av intervju med rektorn framgår att syftet med utvecklingsåtgärden är att lärarna ska utveckla egen reflektion över sin undervisning. Dock framgår att lärarna valt att arbeta med skilda områden som framstår som relevanta och intressanta för dem som de sen ska sprida vidare inom kollegiet, i de fall det individuella arbetet fallit väl ut.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ta fram tydliga utvecklingsmål som är uppföljningsbara.

Granskningen visar att rektorn arbetar med uppföljning och analys av resultaten. Dock är utvecklingsområdena övergripande och ospecifika vilket gör målen svåra att följa upp. Vidare är arbetet med lärarnas individuella utvecklingsmål förvisso relevanta, men saknar tydlig koppling till skolans gemensamma arbete med ökad måluppfyllelse.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utifrån analyser av skolans resultat arbetar med att ta fram avgränsade utvecklingsmål som också går att följa upp. Utvecklingsmålen behöver sedan kommuniceras till samtlig personal och utgöra

fokus inom det kollegiala lärandet. Rektorn kan med fördel vidareutveckla arbetet med lärares individuella utvecklingsmål för att tydligt knyta lärarens individuella utvecklingsarbete till de gemensamma utvecklingsmålen, och på så sätt stimulera lärarkollegiets engagemang och delaktighet i utvecklingsarbetet. För att rektorn ska kunna säkerställa att rätt insatser görs för en god måluppfyllelse och undervisning av god kvalitet behöver insatser utvärderas från ett nuläge mot en målbild. För att utvecklingsmålen ska vara uppföljningsbara bör de vara specifika, mätbara och få till antalet. Som inspiration i arbetet rekommenderar Skolinspektionen att ta del av [Systematiskt kvalitetsarbete i skola och förskola - Skolverket](#)¹.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Undervisningen är strukturerad och innehåller variation

Granskningen visar att undervisningen har en tydlig struktur med logiskt flöde mellan uppgifterna. Av granskningen framkommer att skolan har en gemensam lektionsstruktur som innefattar start, mål, syfte, vad som ska hända och avslut. Vidare innefattar strukturen att undervisningen ska vara varierad och att lektionerna ska ha ett sammanfattande avslut. Lektionsstrukturen tillåts variera utifrån ämnets karaktär och årskurs men syftet är att eleverna ska känna igen strukturen och veta vilka förväntningar som finns. På observerade lektioner är undervisningen strukturerad även om strukturen varierar mellan olika lärare. Vidare följer observerade lektioner ett logiskt flöde där lärare exempelvis i inledningen återkopplar till föregående lektion och eleverna arbetar självständigt eller gemensamt inom samma område innan läraren avslutningsvis sammanfattar lektionen genom att ställa kontrollfrågor kring innehållet. Av intervju med lärare framkommer att lärarna lyfter syftet med lektionen inledningsvis med eleverna och att lärare arbetar medvetet med att, när det passar, återgå till syftet i avslutet för att synliggöra för eleverna och säkerställa vad eleverna har lärt sig. Av elevintervju framgår att elever förstår vad de ska göra och varför.

¹ Skolverket, 2023. Webbpublikation. Systematiskt kvalitetsarbete – så fungerar det. Hämtad 2024-02-15

Granskningen visar vidare att eleverna ges ett aktivt lärarstöd och att undervisningen är varierad. Av elevintervjuer framgår att eleverna upplever att de får hjälp om de behöver och att lärare kan göra en ny genomgång om elever inte har förstått. Vid observationer kommer eleverna igång och arbetar efter lärarens genomgång och lärare stöttar enskilda elever i uppstart av enskilt arbete. Vidare går läraren runt till samtliga elever under lektionerna, förtydligar uppgiften för några och resonerar djupare runt uppgiften med andra elever. Undervisningen är varierad och av intervjuer med elever framgår att de gör aktiviteter så som att svara på frågor inför prov, debattera, leka och digitala frågespel.

Lärare stimulerar och utmanar eleverna efter behov och förutsättningar

Granskningen visar att lärarna arbetar för att stärka elevernas självförtroende och motivation. Av intervjuer med lärare och elever framkommer att det finns goda relationer mellan lärare och elever vilket lägger grunden för samtal där lärare kan uppmuntra elever till att nå längre i sitt skolarbete. Exempelvis är elevers bild att lärarna vill elevernas bästa. Av intervju med lärare framkommer att lärarna tycker att de har höga förväntningar på eleverna och att förväntningarna ska vara kopplade till elevens förmåga. Av intervju med elever framkommer att lärarna förväntar sig att eleven alltid gör sitt bästa och att alla elever ska få godkänt, men att elever även kan nå de högre betygsstegen. Lärarna pratar även med elever individuellt för att få eleven att sikta mot högre betygssteg och för att motivera eleven att kämpa. Inom skolans arbete med preventiva inkluderande lösningar arbetar lärarna strukturerat med att uppmuntra eleverna i skolarbetet.

Granskningen visar även att undervisningen anpassas till aktuell elevgrupp. Av granskningen framkommer att lärare använder generella anpassningar som gemensam struktur, bildstöd och tidsverktyg för att tydliggöra för eleverna. Skolans specialpedagoger och speciallärare stöttar i utformning av anpassningar i klassrummet. Av intervjuer med elever framkommer att lärare gör anpassningar och tillhandahåller hjälpmedel utifrån behov. Elever tar stöd av uppskriven arbetsgång och läraren förklara mer noggrant enskilt om eleven tycker att uppgiften är svår. Vidare framkommer att läromedel innehåller olika nivåer och att lärarna via digitala läromedel kan tilldela eleverna uppgifter på olika nivåer. Lärarna använder sig även av öppna frågor i undervisningen så att elever kan ta till sig från sin nivå samt varierar undervisningsmetoder för att eleverna ska få tillgång till olika sätt att inhämta kunskap. Vidare framkommer att elever som kan nå längre i sin kunskapsutveckling ges uppgifter av mer utmanande karaktär.

Undervisningen utvärderas och eleverna får reflektera över sitt lärande

Granskningen visar att undervisningen utvärderas och att elevernas synpunkter tas tillvara i kommande planering av undervisningen. Av granskningen framkommer att eleverna regelbundet får utvärdera undervisningen, dels genom en kort fråga i samband med avslut av lektion eller avslutat arbetsområde och dels genom större terminsutvärderingar och årlig trivselenkät. Enligt lärare utgör utvärderingen en del av den fortsatta planeringen av undervisningen och exemplifierar att en elevgrupp önskat mindre prov oftare än stora mer sällan, vilket läraren har hörsammat. Elever även får påverka redovisningsformer och lärarna anpassar arbetsformer efter elevernas synpunkter. Av intervju med elever framkommer att elever upplever att lärarna lyssnar och elever kan ge exempel på att lärare kortat ner genomgångar och infört grupparbeten utifrån elevernas önskemål samt att lärare ändrar studieteknik utifrån hur eleverna presterar.

Granskningen visar vidare att eleverna får lära sig olika former av studieteknik och reflektera över sitt lärande. Av intervjuer med elever framgår att eleverna får träna på olika strategier för sitt lärande som exempelvis att göra tankekartor innan de skriver en text. Vidare har äldre elever fått göra en planering för hur de ska studera inom ett ämne för att öva sig på att ta ansvar för sina studier. Av intervju med lärare framkommer att eleverna i slutet av ett arbetsområde eller ett prov brukar få reflektera kring vad som känts svårt respektive lätt. Lärare ställer även frågor i slutet av lektionen för att eleverna ska reflektera över arbetet, exempelvis hur eleverna tycker att arbetet gått och om eleverna har lärt sig det som var tänkt med lektionen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skolan har ett samlat arbete kring studiero

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete på skolan för att skapa studiero. Av dokumentation samt av intervjuer framkommer att sedan tre år tillbaka har samtlig personal på skolan fortbildats och arbetat med preventiva inkluderande lösningar för trygghet och studiero. Inledningsvis leddes arbetet av en extern aktör och skolan har därefter arbetat vidare på egen hand. Arbetet omfattar förhållningssätt men även konkreta arbetsmetoder för att skapa trygghet och studiero. I intervju med lärare framkommer att en del i arbetet är att tydliggöra förväntningar för eleverna och att arbete med extra fokus kring förväntningar inleder varje läsår. Bland annat har elevrådet på högstadiet deltagit i framtagandet av förväntningar, vilka sitter uppsatta i samtliga klassrum på högstadiet. Elever på låg- och mellanstadiet för samtal kring hur de ska ha det i klassen för att skapa studiero och att studiero kan se olika ut. Även fasta placeringar i klassrummet är en metod som används i vissa grupper. Av observationer framgår också att lärarna har fungerande strategier för att återfå studiero på lektioner om studieron störs.

Lärarna bygger goda relationer med eleverna som grund för trygghet

Granskningen visar att det finns ett medvetet arbete, vilket inkluderar gemensamt förhållningssätt, för att skapa trygghet på skolan. Av intervjuer med lärare och elevhälsan framgår att en framgångsfaktor i arbetet med trygghet är relationsbyggande med eleverna. Lärare ska vara tillgängliga och närvarande för elever vilket de bland annat är genom att vara bland eleverna och genom att nästan alltid ha dörren till personalrummet öppen. I intervju med elevhälsan framgår att lärare har olika strategier för att arbeta relationsbyggande. Det görs dels med fokus på att identifiera och fokusera på den elev som de har sämst relation till, del via att arbetslaget hjälps åt att stärka vissa elever med positiv uppmuntran. Av intervju med lärarna framgår även att de exempelvis har arbetat med en metod för att säga fem positiva saker till en elev innan de säger något som eleven ska förbättra och att det arbetet följs upp på veckovis för att säkerställa genomförandet.

Granskningen visar även att skolans arbete kring trygghet bygger på en analys och ses som en viktig del för elevernas lärande. Av intervjuer framgår att skolan sätter in åtgärder på platser där konflikter uppstår och kränkningar skett, till exempel har skolan avsatt en resurs som fokuserar på rastaktiviteter för elever på låg- och mellanstadiet. Av granskningen framgår även att eleverna inte har mobiltelefoner under skoldagarna vilket har bidragit till att lärarna hinner fånga upp saker som händer på skolan innan det sprids mellan eleverna. Den mobilfria skoldagen uppges av rektorn

och lärare har resulterat i att eleverna är mer fokuserade, sociala och umgås på ett annat sätt än tidigare samt att eleverna inte blir kontaktade av andra utanför skolan.

Granskningen visar vidare att skolan arbetar systematiskt med förebyggande insatser för att skapa trygghet. Det framgår att skolan har ett utvecklat värdegrundsarbete för låg- och mellanstadiet som leds av kuratorn men genomförs av respektive lärare i klasserna och att arbetets genomförande stäms av på veckovisa möten. För högstadiet består värdegrundsarbetet till stor del av lärarnas vardagliga bemötande av elever. Vidare arbetar skolan med värdegrundsfrågor på bland annat temadagar och aktivitetsdagar där äldre elever leder yngre elever i olika aktiviteter. Vidare genomför skolan återkommande lägerverksamhet för att stärka gruppgemenskap och samtliga i granskningen betonar att lägerskolan betyder mycket för eleverna genom att de får gemensamma minnen och bättre stämning i gruppen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Rektorn analyserar eventuella skillnader i omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn analyserar skillnader i omdömen och betyg samt för diskussioner med lärarna utifrån resultat av dessa analyser. Av intervju med lärare framgår att rektorn lyfter frågor kring avvikelser i bedömning i samband med resultatuppföljningar i såväl lärargrupp som individuellt med lärare. Rektorn har exempelvis fört dialog om det funnits stora skillnader mellan nationella prov och betyg. Rektorn har även ställt frågor kring ett ämne där många elever fått underkänt betyg. Av intervju med rektorn framkommer att rektorn även följer upp omdömen för elever som inte får betyg och analyserar om något avviker.

Rektorn skapar förutsättningar för kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn skapar förutsättningar för lärarna att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg genom avsatt tid för sambedömning och jämförelser med

standardiserade underlag. Av granskningen framkommer att rektorn i samband med implementering av ny läroplan säkerställde att lärarna gemensamt arbetade med tolkning av betygskriterierna. Vidare framkommer att lärarna som stöd i bedömningsarbetet använder flera kartläggningsmaterial, vars resultat analyseras av läraren enskilt och av ämneslag tillsammans med elevhälsans specialpedagogiska kompetens. Rektorn ger även förutsättningar till sambedömning av nationella prov på avsatt konferenstid. Rektorn har även säkerställt att lärarna arbetar med olika metoder så som sambedömning av texter och provfrågor samt analys av Skolverkets bedömningsstöd vilket rektorn bedömer har skapar samsyn hos lärarna. Av intervjuer med lärare framkommer även att det finns lärare som saknar ämneskollegor. I detta sammanhang vill Skolinspektionen lyfta vikten av att upprätta samarbetet med andra skolor för diskussioner kring likvärdighet i bedömning med lärare från andra verksamheter. Det är av särskild vikt för lärare som är ensamt undervisande i sitt ämne eller obehörig och därmed har stor nytta av att kalibrera sin bedömning ur ett likvärdighetsperspektiv.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

2 kap. 2, 8 a, 13, 18 och 34–35 §§, 4 kap. 7–8 §§ skollagen

3 kap. 1 och 4 §§, 5 kap. 1 § kommunallagen

Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Huvudmannen gör självständiga bedömningar och tydlig ansvarsfördelning finns

Granskningen visar att huvudmannen tar ett övergripande ansvar för utbildningen genom att göra självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet och måluppfyllelse vad gäller nationella mål och likvärdighet. Av intervju med huvudmannen framkommer att huvudmannen har hög närvaro i verksamheten och systematiskt tar del av såväl kunskapsresultat samt resultat kopplat till trygghet och trivsel på skolan. Vidare framgår att huvudmannen även analyserar resultaten, exempelvis följer huvudmannen upp måluppfyllelse över tid för att se avvikelser och huvudmannen analyserar även resultat löpande under läsåret. Det framkommer vidare av granskningen att huvudmannen förhåller sig kritiskt till de bedömningar som görs inom verksamhetens systematiska kvalitetsarbete för att bedöma om de

analyser och beslut om utvecklingsåtgärder som rektorn gör är adekvata, eller om huvudmannen gör andra bedömningar. Strukturerade dialoger avseende verksamhetens kvalitet och måluppfyllelse förs regelbundet med rektorn. Huvudmannen beviljar vidare medel och sätter in åtgärder, såsom att förstärka skolans datapark eller tillsätta resurspersonal. Vidare följer huvudmannen, utifrån ett styrningsperspektiv, upp att de åtgärder som görs får önskad effekt.

Granskningen visar vidare att huvudmannen har en känd och väl förankrad ansvarsfördelning mellan rektorn, som även utgör en del av huvudmannen, och huvudmannen. Av intervju med huvudmannen framgår att huvudmannen har en dokumenterad ansvarsfördelning där det framgår vem som ansvarar för vad och var personal, vårdnadshavare och elever ska vända sig i olika frågor. Huvudmannen har det övergripande ansvaret att se till att alla elever uppnår målen medan rektorn ansvar för den dagliga verksamheten på skolan, har det pedagogiska ansvaret, personalansvar och tar hand om elever. Ansvarsfördelningen har förtydligats till vårdnadshavare vid öppet hus och vid terminsstart samt i dokument på skolans digitala plattform. Enligt huvudmannen vet eleverna vem som äger skolan och i förväntansdokument till elever skrivs vem som gör vad på skolan.

Huvudmannen är en oberoende aktör vid klagomål och anmälningar om kränkande behandling

Granskningen visar att huvudmannen hanterar inkomna klagomål och anmälningar om kränkande behandling som en oberoende aktör. Huvudmannen har tydliga rutiner för inkomna klagomål och anmälan om kränkande behandling. Av intervju med huvudmannen framgår att information om rutiner till vårdnadshavare och elever finns såväl på skolans hemsida som på skolans digitala plattform och kommuniceras upprepat till vårdnadshavare vid föräldramöten och via veckobrev. Av dokumentation och av intervjuer med rektorn och huvudmannen framkommer att rektorn informerar huvudmannen när ärenden inkommer. Då klagomål inkommit avseende rektorn har huvudmannen tagit emot och utrett ärendet samt återkopplat till den som lämnat klagomålet oberoende av rektorn. Huvudmannen sammanställer därtill alla ärenden terminsvis och ser över om åtgärder behövs. Exempel på åtgärder som huvudmannen genomfört till följd av anmälan om kränkande behandling är att ett staket har byggts för att spärra av en del av skolgården där flera incidenter skett samt tillsatt en extra personal med fokus på att bygga upp verksamheten kring fotbollsplanen.

Dock framkommer av granskningen att rektorn är tillgänglig för synpunkter i verksamheten och därför lätt blir första kontaktpunkt för vårdnadshavare, även för småsaker som kan hänvisas vidare till elevens närmaste pedagog. I detta sammanhang

vill Skolinspektionen lyfta vikten av att huvudmannen försäkrar sig om att kontaktvägarna är sådana att klagomål ställs till huvudmannen direkt. Det är av vikt både för att rektorn inte ska behöva hantera sådant som ska hanteras av andra men även för att säkerställa att det blir tydligt att klagomål kan framföras till huvudmannen och att huvudmannen kommer att utreda ärendet oberoende av rektorn.

Huvudmannen ger behovsanpassat stöd till rektorn

Granskningen visar att huvudmannen utifrån en god kännedom om verksamheten ger rektorn det stöd som behövs. Av intervju med rektorn framkommer att rektorn känner ett stort stöd från huvudmannen genom att exempelvis kunna få ett annat perspektiv på frågor eller genom att huvudmannen har deltagit på utmanande möten som ett stöd till rektorn. Av intervju med huvudmannen framkommer att huvudmannen fångar upp rektorns behov av stöd via regelbundna möten och genom att närvara i verksamheten. Huvudmannen har bland annat stöttat rektorn i rollen att gå från att vara kollega i verksamheten till att vara rektor. Vidare framgår att huvudmannen ger rektorn stöd i form av kompetensutveckling, så som rektorsprogram och andra utbildningar.

Huvudmannen arbetar långsiktigt avseende förutsättningar för god undervisning

Granskningen visar att huvudmannen bedriver ett långsiktigt arbete för att det ska finnas förutsättningar att bedriva en god undervisning. Av dokumentation och av intervju med huvudmannen framkommer att huvudmannen arbetar för att det långsiktigt ska finnas goda förutsättningar avseende lokaler genom att säkerställa hyresavtal, göra anpassning av lokaler och säkerställa avtal med leverantörer. Huvudmannen har vidare gjort investeringar avseende förutsättningar för tidsenliga lärverktyg i form av investering i digitalisering och har en ansvarig för detta som återkommande rapporterar till huvudmannen kring förslag på förändringar och inköp. Vidare framkommer att huvudmannen arbetar långsiktigt och systematiskt för att ha rätt kompetens hos personalen i verksamheten. I anställningsprocesser ses behörighet hos lärare över och huvudmannen deltar även i introduktion av nyanställda för att tydliggöra förväntningar och organisationens uppbyggnad. Vidare erbjuder huvudmannen befintlig personal möjlighet att skaffa sig behörighet exempelvis genom att lägga schema som möjliggör för lärare att studera. Lärare bekräftar i intervju att kompetensutveckling alltid uppmuntras. Huvudmannen har även förstärkt elevhälsan på skolan så att den bland annat utgörs av två specialpedagoger och två speciallärare, en insats som huvudmannen har sett gett resultat för att skapa förutsättningar för eleverna i undervisningen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Ylva Tillquist, utredare.

I den slutliga handläggningen har Anna Grimlund, utredare (föredragande) medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn som genomfördes digitalt.
- En intervju med huvudmannen som genomfördes digitalt.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckningar från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö? I detta område granskas hur huvudmannen arbetar med att vara en självständig aktör i arbetet mot att nå de nationella målen.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 16 och 17 januari 2024 och genomförde digital intervju med rektorn och huvudmannen den 18 januari 2024. Besöket genomfördes av utredarna Anna Grimlund, Ylva Tillquist och Åsa Pleiner.

Botkyrka friskola F-9 i Botkyrka kommun är en fristående grundskola med årskurserna 1-9. Huvudman för skolan är JPK Education AB. Skolan hade vid tidpunkten för Skolinspektionens besök 369 elever i årskurserna 1-9. Förskoleklassen ingick inte i granskningen.